

คู่มือ

กรอบแนวทาง
การประกัน
คุณภาพภายนอก

พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑

ฉบับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก

ด้านการ

อาชีวศึกษา

คู่มือ

กรอบแนวทางการประกัน
คุณภาพภายนอก
พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑
ฉบับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก
ด้านการ
อาชีวศึกษา

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนในการเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้ประเมินภายนอก สมศ. จึงได้จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพภายนอก ฉบับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก เพื่อให้สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก และผู้เกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกันคุณภาพภายนอก

คำนำ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า สมศ. ซึ่งจัดตั้งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๖ ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษา ที่มีใช้การจัดการอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือกระทรวงอื่น เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ

สมศ. ได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๖๖ โดยประกันคุณภาพภายนอกรอบแรกในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๔๘ รอบสองในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓ รอบสามในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ รอบสี่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ ตลอดจนประกันคุณภาพภายนอกภายใต้สถานการณ์โควิด ๑๙ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ และได้มีประกาศคณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เรื่อง กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และด้านการอาชีวศึกษา เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยเป็นการประกาศล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งปีการศึกษา ก่อนการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ประกอบกับประกาศคณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เรื่อง กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านการอาชีวศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑) (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม) ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนในการเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้ประเมินภายนอก สมศ. จึงได้จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพภายนอก ฉบับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก เพื่อให้สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก และผู้เกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกันคุณภาพภายนอกต่อไป

สมศ. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพภายนอกให้เป็นไปตามมาตรฐาน ก่อให้เกิดคุณค่าและคุณูปการต่อการศึกษาของชาติสืบไป

(ดร.นันทา หงวนัตถ์)

รักษาการผู้อำนวยการ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

๒๙ มกราคม ๒๕๖๗

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ การประกันคุณภาพภายนอก

๑.๑ วัตถุประสงค์คู่มือการประกันคุณภาพภายนอก	๕
๑.๒ หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก	๖
๑.๓ ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอก	๗

บทที่ ๒ คำอธิบายตัวชี้วัดและเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก

๒.๑ นิยามศัพท์	๑๑
๒.๒ รายละเอียดตัวชี้วัดและเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก	๑๔
มาตรฐานที่ ๑ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์	๑๖
มาตรฐานที่ ๒ การจัดการอาชีวศึกษา	๒๘
มาตรฐานที่ ๓ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	๔๒

บทที่ ๓ กระบวนการประกันคุณภาพภายนอก

๓.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๔
๓.๒ ขั้นตอนการประกันคุณภาพภายนอก	๕๖
• ก่อนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา	๕๗
• ระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา	๕๙
• หลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา	๖๐
๓.๓ การให้ข้อมูลย้อนกลับในการประกันคุณภาพภายนอก	๖๓
๓.๔ การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก (Monitoring and Appraising Performance of External Assessors)	๖๘

- ภาคผนวก ก รวมกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๗๖
- ภาคผนวก ข ตารางแสดงความเชื่อมโยงการประกันคุณภาพการศึกษา	๗๗
- ภาคผนวก ค คณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา และคณะทำงานพัฒนากรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอก สถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา (ภายหลังสถานการณ์ COVID-19)	๗๙
- ภาคผนวก ง คณะผู้จัดทำ	๘๑

บทที่ ๑

การประกันคุณภาพภายนอก

“

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอก
สถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย
หนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่
การประเมินครั้งสุดท้าย และ
เสนอผลการประเมินต่อหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

”

บทที่ ๑

การประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพ ตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. จัดให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานให้การรับรอง เป็นผู้ดำเนินการแทน เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา ซึ่งมีกรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกประกอบด้วย หลักเกณฑ์ ตัวชี้วัด และขั้นตอน การประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา รวมถึงรายละเอียดอื่นที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ประกันคุณภาพภายนอกตามที่คณะกรรมการ สมศ. กำหนด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการประกัน คุณภาพภายนอกสถานศึกษา

๑.๑ วัตถุประสงค์คู่มือการประกันคุณภาพภายนอก

คู่มือการประกันคุณภาพภายนอก จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก ในการประเมินคุณภาพภายนอก ทั้งในเรื่องมาตรฐาน ตัวชี้วัด การจัดเก็บข้อมูล เพื่อการประกันคุณภาพภายนอก

๑.๒ หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา มีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑) แนวทางการประกันคุณภาพภายนอก ใช้หลักการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพซึ่งสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๙ วรรคสอง “ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน”

๒) สถานศึกษาที่จะได้รับการประกันคุณภาพภายนอก ต้องเป็นสถานศึกษาที่จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา เพื่อพิจารณาจัดส่งรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ให้กับ สมศ. และมีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

๓) สถานศึกษาที่จะได้รับการประกันคุณภาพภายนอกต้องเป็นสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองหลักสูตรจากหน่วยงานต้นสังกัด

๔) การตัดสินผลการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และด้านการอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

เป็นไปตามมาตรฐาน

(ก) กรณีที่สถานศึกษามีผลการดำเนินงานของสถานศึกษาแต่ละมาตรฐานครบถ้วนตามตัวชี้วัดที่กำหนด สามารถตรวจสอบโดยการประเมินจากเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลการประกันคุณภาพภายนอกถือว่า **“เป็นไปตามมาตรฐาน”**

อยู่ระหว่างการพัฒนา

(ข) กรณีที่สถานศึกษาที่มีผลการดำเนินงานของสถานศึกษาแต่ละมาตรฐานยังไม่สามารถดำเนินการตามตัวชี้วัดได้อย่างครบถ้วน หรือไม่มีร่องรอยการดำเนินงานที่ตรวจสอบได้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลการประกันคุณภาพภายนอกถือว่า **“อยู่ระหว่างการพัฒนา”**

๑.๓ ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอก

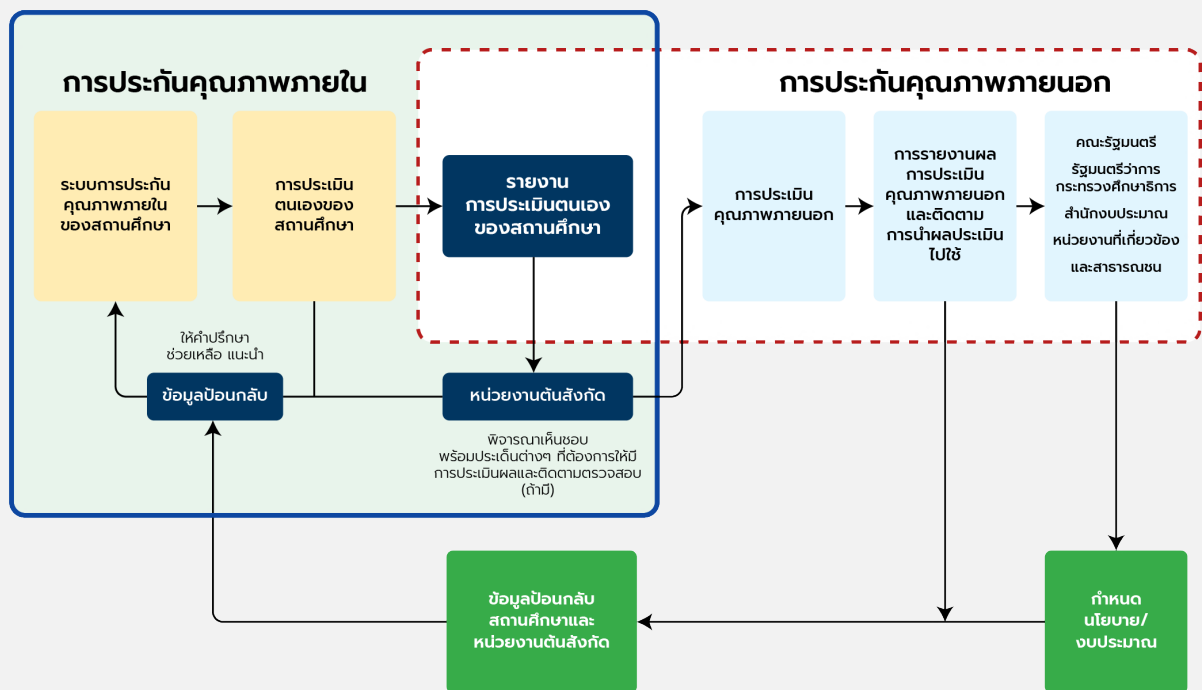
ตามมาตรา ๔๘ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ระบุว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ในขณะที่มาตรา ๔๙ ของพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันระบุถึงการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ว่าให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วยข้อ ๓ และข้อ ๔ ของกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

และให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ ซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อให้ สมศ. ดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาปกติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการควบคุมดูแลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ด้วยเหตุนี้ระบบประกันคุณภาพภายในจึงต้องดูแลทั้งปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Output/Outcome) ซึ่งต่างจากการประกันคุณภาพภายนอกที่เน้นการประเมินผลการจัดการศึกษา ดังนั้น ความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอกจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยได้เชื่อมโยงให้เห็นจากแผนภาพที่ ๑.๑

แผนภาพที่ ๑.๑ ความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอก

จากแผนภาพจะเห็นว่า เมื่อสถานศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในแล้ว ต้องจัดทำรายงานผลจากการประกันคุณภาพภายในหรือเรียกว่า รายงานการประเมินตนเอง เพื่อนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่รับผิดชอบกำกับดูแลสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เอกสารดังกล่าวจะเป็นเอกสารเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบโดยต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา และการประกันคุณภาพภายนอกโดย สมศ. ดังนั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่มีความลุ่มลึก สะท้อนภาพที่แท้จริงของสถานศึกษา

บทที่ ๒

คำอธิบายตัวชี้วัด และเกณฑ์การประกัน คุณภาพภายนอก

- **มาตรฐานที่ ๑**
คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา
อาชีวศึกษาที่พึงประสงค์
- **มาตรฐานที่ ๒**
การจัดการอาชีวศึกษา
- **มาตรฐานที่ ๓**
การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

“

สมศ. ประเมินคุณภาพภายนอก
สถานศึกษาโดยพิจารณาผล
การดำเนินงานตามระบบ
การประกันคุณภาพภายใน
ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งเป็น
ผู้กำหนด และสอดคล้องกับ
บริบทของสถานศึกษา

”

บทที่ ๒

คำอธิบายตัวชี้วัดและเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก

สมศ. ประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษาโดยพิจารณาผลการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในที่สถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษาแต่ละแห่งเป็นผู้กำหนด และได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายหรือจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เพื่อสะท้อนคุณภาพของการบริหารจัดการ การจัดการอาชีวศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา เป็นการตรวจสอบเพื่อยืนยันผลและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนด

๒.๑ นิยามศัพท์

การประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

๑ นวัตกรรม (Innovation)

หมายถึง กระบวนการ วิธีการหรือการกระทำใหม่ ๆ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีมาก่อน หรือเกิดขึ้นจากการพัฒนา ดัดแปลงมาจากสิ่งที่มีอยู่เดิมให้มีความทันสมัยหรือให้ใช้ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเกิดขึ้นจากการสร้าง พัฒนา ต่อยอด โดยใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ เมื่อนำนวัตกรรม (Innovation) ดังกล่าวไปใช้แล้ว จะต้องส่งผลที่ดีต่อการจัดการศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน หรือผู้รับบริการของสถานศึกษา โดยมีผลสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ในที่นี้ มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาครบทั้ง ๓ ข้อ ดังนี้

- **Thing** ต้องมีหลักการและเหตุผลในการจัดทำโดยมีรายละเอียดชัดเจน มีขั้นตอนชัดเจน เห็นกระบวนการ หรือรูปร่างลักษณะชัดเจน เป็นรูปธรรม
- **New** ต้องมีความใหม่ หรือถ้าเคยมีมาก่อนต้องบอกให้ได้ว่าแตกต่างจากเดิมที่มีอยู่ หรือแตกต่างจากที่อื่นอย่างไร
- **Value** ต้องมีคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา สามารถนำมาพัฒนาหรือแก้ปัญหาในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน หรือผู้รับบริการของสถานศึกษาในวงกว้าง มีผลสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๒ แบบอย่างที่ดี (Best Practice)

หมายถึง รูปแบบ วิธีปฏิบัติหรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ หรือสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ มีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติหรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจน ความรู้และประสบการณ์ บันทึกเป็นเอกสาร เผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอก สามารถนำไปใช้ประโยชน์ และมีร่องรอยหลักฐานแสดงให้เห็นการนำไปใช้ประโยชน์ ของสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น แบบอย่างที่ดีต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ครบทั้ง ๒ ข้อ ดังนี้

- **Thing** ต้องมีหลักการและเหตุผลในการจัดทำโดยมีรายละเอียดชัดเจน มีขั้นตอน ชัดเจนเห็นกระบวนการ หรือรูปร่างลักษณะชัดเจน เป็นรูปธรรม
- **Value** ต้องมีคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา สามารถนำมาพัฒนาหรือ แก้ปัญหาในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน หรือผู้รับบริการของสถานศึกษา มีผลสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และเป็นที่ยอมรับ อย่างกว้างขวางในวงการศึกษา

เงื่อนไข แบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation)

๑. ต้องมีความใหม่และทันสมัย เช่น สถานศึกษาใช้ SAR สำหรับการประเมิน คุณภาพภายนอกในปี ๒๕๖๖ ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นต้องไม่เกินปีการศึกษา ๒๕๖๕

๒. ต้องส่งผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมต่อผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร อยู่จนถึง ปัจจุบัน (พิจารณา ในวันที่ตรวจเยี่ยม)

๓. เมื่อได้รับการพิจารณาให้เป็นผลการดำเนินงานของตัวชี้วัดใดตัวชี้วัดหนึ่งแล้ว จะไม่นำมาพิจารณาในตัวชี้วัดอื่นอีก (เว้นแต่แบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation) นั้น ส่งผลต่อมาตรฐานอื่นด้วย จึงจะนำมาพิจารณา)

๓ มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี

หมายถึง สถานศึกษาแสดงให้เห็นผลการดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด และมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอด ๒ ปีการศึกษา ที่สอดคล้องกับ อุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-Curve และ New S-Curve) หรือบริบทพื้นที่ของสถานศึกษา เช่น สถานศึกษาที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกในปีการศึกษา ๒๕๖๗ จะพิจารณา ผลการดำเนินการตามรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา ๒๕๖๖ โดยพิจารณาผลย้อนหลังต่อเนื่องปีการศึกษา ๒๕๖๕ และปีการศึกษา ๒๕๖๔

ทั้งนี้ คำศัพท์อื่นให้ใช้นิยามความหมายตามระบบการประกันคุณภาพภายใน

“

เพื่อสะท้อนคุณภาพของ
การบริหารจัดการ
การจัดการอาชีวศึกษา และ
คุณภาพของผู้เรียน
ผู้สำเร็จการศึกษา เป็น
การตรวจสอบเพื่อยืนยัน
ผลและสะท้อนคุณภาพ
การดำเนินงานของ
สถานศึกษาตามเป้าหมาย
ที่กำหนด

”

๒.๒ รายละเอียดตัวชี้วัดและเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก

กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา

มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ๑๐ ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

• มาตรฐานที่ ๑	คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาที่พึงประสงค์	๔ ตัวชี้วัด
• มาตรฐานที่ ๒	การจัดการอาชีวศึกษา	๔ ตัวชี้วัด
• มาตรฐานที่ ๓	การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	๒ ตัวชี้วัด

มาตรฐานที่ ๑

คุณลักษณะของ
ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา
ที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ ๑ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ ความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

คำอธิบาย

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ตามหลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนหรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีหรือข้อเท็จจริง เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา โดยพิจารณาดังนี้

1. ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้เชิงทฤษฎี ความรู้ในวิชาชีพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา
2. ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการทดสอบ ๑) สมรรถนะภาษาอังกฤษ (English Competency) หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๒) สมรรถนะการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy)

เกณฑ์การประเมิน

ระดับการประเมิน	คำอธิบาย
๕	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีแบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation) ในการจัดการความรู้^๑ ของผู้สำเร็จการศึกษากันเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่นได้นำไปใช้ • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาโดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๔	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาโดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

^๑ การจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการสำคัญเป็นระบบที่จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษารู้จักหาความรู้และนำความรู้มาใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๓	สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๒	สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน แต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และบางเรื่องยังขาดความชัดเจนเชื่อถือได้ พร้อมผลการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๑	สถานศึกษาไม่มีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานและไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- หลักฐานเกี่ยวกับ การจัดการความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น
  - แบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation)
  - โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เชิงทฤษฎีและความรู้ในวิชาชีพและส่งผลต่อผู้สำเร็จการศึกษอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แต่ละระดับการศึกษา
  - รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา
  - รายงานผลการดำเนินงานโดยมีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นตามตัวชี้วัดย้อนหลัง ๒ ปี
  - แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการประจำปี
  - ผลการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ ระดับ ปวช. ๓ และ ปวส. ๒ ทุกสาขาวิชา
  - ผลการทดสอบทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ Test of English for International Communication (TOEIC) หรือ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)
  - ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (Vocational National Educational Test: V-NET)
  - ผลการทดสอบสมรรถนะการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy)
  - ผลการทดสอบภาษาอังกฤษ (English Competency) หรือภาษาต่างประเทศอื่นจากหน่วยงานกลางที่เป็นที่ยอมรับ
  - รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

๒. ผลการสังเกตเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้เรียน กระบวนการในการเตรียมความพร้อมผู้เรียน กระบวนการในการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ กระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เชิงทฤษฎีหรือข้อเท็จจริงเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แต่ละระดับการศึกษา การทดสอบสมรรถนะภาษาอังกฤษ (English Competency) หรือภาษาต่างประเทศอื่น และสมรรถนะการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy)

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ งานทะเบียน งานวัดผลและประเมินผล แผนกวิชา

มาตรฐานที่ ๑ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ทักษะและการนำไปประยุกต์ใช้ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

คำอธิบาย

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะวิชาชีพ และทักษะชีวิต เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพเป็นไปตามเกณฑ์สมรรถนะหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถแข่งขันได้ เป็นผู้ประกอบการหรือประกอบอาชีพอิสระ มีผลการประเมินผ่านมาตรฐานวิชาชีพ มีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พร้อมทั้งการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีสุขภาพที่ดี

เกณฑ์การประเมิน

ระดับการประเมิน	คำอธิบาย
๕	<ul style="list-style-type: none"> สถานศึกษามีแบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation) เกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะและการประยุกต์ใช้ของผู้สำเร็จการศึกษา จนเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่นได้นำไปใช้ สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะและการประยุกต์ใช้ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะและการประยุกต์ใช้ของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๔	<ul style="list-style-type: none"> สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะและการประยุกต์ใช้ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะและการประยุกต์ใช้ของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

หมายเหตุ ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ อ้างอิงตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๓	สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะและการประยุกต์ใช้ของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๒	สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะและการประยุกต์ใช้ของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน แต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และบางเรื่องยังขาดความชัดเจนเชื่อถือได้ พร้อมผลการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๑	สถานศึกษาไม่มีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานและไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะและการประยุกต์ใช้ของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานเกี่ยวกับ การส่งเสริมทักษะและการประยุกต์ใช้ของผู้สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์การประเมิน เช่น
  - แบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation)
  - โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะและการประยุกต์ใช้
  - รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา
  - รายงานผลการดำเนินงานโดยมีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นตามตัวชี้วัดย้อนหลัง ๒ ปี
  - แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการประจำปี
  - ผลการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ ระดับ ปวช. ๓ และ ปวส. ๒ ทุกสาขาวิชา
  - ผลการประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
  - สรุปผลการประกวด แข่งขันทักษะวิชาชีพของผู้เรียน โฉ่ เกียรติบัตร ภาพถ่าย
๒. ผลการสังเกตเกี่ยวกับ การส่งเสริมทักษะและการประยุกต์ใช้ของผู้สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์การประเมิน เช่น ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้เรียน กระบวนการ กิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จสู่การเป็นผู้ประกอบการ หรือการประกอบอาชีพอิสระ กระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนแข่งขันทักษะวิชาชีพ
๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับ การส่งเสริมทักษะและการประยุกต์ใช้ของผู้สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์การประเมิน เช่น ครูผู้สอน ผู้เรียน ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ งานพัฒนาหลักสูตร แผนกวิชา งานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน งานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน

มาตรฐานที่ ๑ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

ตัวชี้วัดที่ ๑.๓ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

คำอธิบาย

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึก รักษาสิ่งแวดล้อม

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	<ul style="list-style-type: none"> สถานศึกษามีแบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation) ในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา จนเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่นได้นำไปใช้ สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๔	<ul style="list-style-type: none"> สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๓	<p>สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p>

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๒	สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน แต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และบางเรื่องยังขาดความชัดเจน เชื่อถือได้ พร้อมผลการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๑	สถานศึกษาไม่มีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานและไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น

- แบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation)
- โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- รายงานผลโครงการและกิจกรรมตามประเด็นตัวชี้วัด
- รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา
- รายงานผลการดำเนินงานโดยมีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นตามตัวชี้วัดย้อนหลัง ๒ ปี
- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการประจำปี
- แบบบันทึกกิจกรรมโฮมรูม
- แฟ้มข้อมูลประวัติผู้เรียน
- รางวัล เกียรติบัตร ด้านคุณธรรม จริยธรรมและความประพฤติ

๒. ผลการสังเกตเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้เรียน การจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น ครูผู้สอน ผู้เรียน ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา งานครูที่ปรึกษา งานปกครอง งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา แผนกวิชา

มาตรฐานที่ ๑ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

ตัวชี้วัดที่ ๑.๔ ผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดแต่ละระดับเมื่อเทียบกับแรกเข้า โดยผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับมีงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระหรือศึกษาต่อ และต้องสอดคล้องกับประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางานที่สำเร็จการศึกษาภายใน ๑ ปี และผู้ประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีระบบการจัดการข้อมูลและสารสนเทศที่สอดคล้องกับเรื่องดังกล่าวข้างต้น (โดยเก็บข้อมูลเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษา และนักศึกษาภาคปกติและระบบทวิภาคีทั้งระดับ ปวช. และ ปวส.)

เกณฑ์การประเมิน

ระดับการประเมิน	คำอธิบาย
๕	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีแบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation) เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ การศึกษาต่อ การมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี โดยมีการจัดการข้อมูลพร้อมทั้งสารสนเทศตั้งแต่การรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล จนเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่นได้นำไปใช้ • สถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ การศึกษาต่อ การมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี โดยมีการจัดการข้อมูลพร้อมทั้งสารสนเทศตั้งแต่การรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติการครบถ้วนสมบูรณ์ โดยมีการดำเนินการจัดการข้อมูลพร้อมทั้งระบบสารสนเทศที่แสดงผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับที่แสดงการศึกษาต่อ การมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี โดยมีการรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๔	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ การศึกษาต่อ การมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี โดยมีการจัดการข้อมูลพร้อมทั้งสารสนเทศตั้งแต่การรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ โดยมีการดำเนินการจัดการข้อมูลพร้อมทั้งระบบสารสนเทศที่แสดงผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ ที่แสดงการศึกษาต่อ การมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี โดยมีการรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๓	<p>สถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ โดยมีการดำเนินการจัดการข้อมูลพร้อมทั้งระบบสารสนเทศที่แสดงผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ ที่แสดงการศึกษาต่อ การมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี โดยมีการรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p>
๒	<p>สถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณแต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ มีการดำเนินการจัดการข้อมูลพร้อมทั้งสารสนเทศตั้งแต่การรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล และบางเรื่องยังขาดความชัดเจนเชื่อถือได้ พร้อมผลการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p>
๑	<p>สถานศึกษาไม่มีผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษา และไม่มีการดำเนินการจัดการข้อมูลพร้อมทั้งสารสนเทศตั้งแต่การรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษา</p>

หมายเหตุ กรณีสถานศึกษาไม่มีข้อมูลความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ต่อเนื่อง ๒ ปี ให้ใช้ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการฝึกงานหรือฝึกประสบการณ์ วิชาชีพของนักศึกษาภาคปกติและระบบทวิภาคีในสถานประกอบการมาพิจารณาโดยอนุโลม

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ การศึกษาต่อ การมีงานทำ การประกอบอาชีพ อิสระภายใน ๑ ปี โดยมีการจัดการข้อมูลพร้อมทั้งสารสนเทศตั้งแต่การรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น

- แบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation)
- โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีงานทำ ประกอบอาชีพอิสระ หรือศึกษาต่อ
- รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา
- รายงานผลการดำเนินงานตามประเด็นตัวชี้วัดย้อนหลัง ๒ ปี
- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการประจำปี
- ทะเบียนสรุปการติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ศึกษาต่อและประกอบอาชีพ
- ระบบสารสนเทศที่แสดงผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับที่แสดงการศึกษาต่อ การมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี โดยมีการรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล
- ผลการประเมินความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จการศึกษาของสถานประกอบการ

๒. ผลการสังเกตเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ การศึกษาต่อ การมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี โดยมีการจัดการข้อมูลพร้อมทั้งสารสนเทศตั้งแต่การรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น ระบบสารสนเทศที่มีการจัดการข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับที่แสดงการศึกษาต่อ การมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี โดยมีการรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล กระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศที่แสดงผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับที่แสดงถึงการศึกษาต่อ การมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี ที่นำไปใช้ในการวางแผน การรับนักศึกษาในปีต่อไป กระบวนการดูแลช่วยเหลือและติดตามผู้เรียนในรูปแบบของที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ การศึกษาต่อ การมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี โดยมีการจัดการข้อมูลพร้อมทั้งสารสนเทศตั้งแต่การรวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น ผู้แทนสถานประกอบการ ภาควิชาการ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา งานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ งานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี งานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน งานวัดผลและประเมินผล งานทะเบียนงานครูที่ปรึกษา งานความร่วมมือ แผนกวิชา

มาตรฐานที่ ๒

การจัดการอาชีวศึกษา

มาตรฐานที่ ๒ การจัดการอาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ หลักสูตรอาชีวศึกษา

คำอธิบาย

สถานศึกษาใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน มีการปรับปรุงรายวิชาเดิมหรือกำหนดรายวิชาใหม่หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยสถานศึกษาต้องมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดสู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

๒. มีการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบและพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สังคม สถานประกอบการ และส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะตามรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ

๓. มีระบบการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพหรือฝึกอาชีพในการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี หรือการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับการทำงาน (Work-Integrated Learning) หรือการจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Block Course) มีการเตรียมความพร้อมด้านทักษะชีวิตและทักษะปฏิบัติของผู้เรียนก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพหรือฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ

๔. มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรหรือเนื้อหาวิชาอย่างต่อเนื่อง เป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสถานประกอบการ

เกณฑ์การประเมิน

ระดับการประเมิน	คำอธิบาย
๕	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีแบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation) เกี่ยวกับหลักสูตรอาชีวศึกษา จนเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่นได้นำไปใช้ • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรอาชีวศึกษา โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรอาชีวศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วน สมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๔	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรอาชีวศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรอาชีวศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๓	สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรอาชีวศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๒	สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรอาชีวศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน แต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และบางเรื่องยังขาดความชัดเจนเชื่อถือได้ พร้อมผลการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๑	สถานศึกษาไม่มีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานและไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรอาชีวศึกษา

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- หลักฐานเกี่ยวกับ หลักสูตรอาชีวศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น
  - แบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation)
  - โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ
  - รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา
  - รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา
  - รายงานผลการดำเนินงานตามประเด็นตัวชี้วัดย้อนหลัง ๒ ปี
  - แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการประจำปี
  - แผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
  - บันทึกการนำหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาไปใช้
  - ระบบการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพหรือฝึกอาชีพในการจัดการอาชีวศึกษา
  - ผลการประเมินการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพหรือฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ
  - บันทึกการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพหรือฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ

๒. ผลการสังเกตเกี่ยวกับ หลักสูตรอาชีวศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น กระบวนการในการพัฒนา และใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างเป็นระบบและการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สังคม สถานประกอบการ กระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนา หลักสูตรฐานสมรรถนะตามรายวิชา กระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพหรือ ฝึกอาชีพในการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี กระบวนการเตรียมความพร้อมด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน ก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิธีการนิเทศติดตามการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพหรือฝึกอาชีพร่วมกับ สถานประกอบการ

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับ หลักสูตรอาชีวศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น ครูผู้สอน ผู้แทนสถานประกอบการ ภาคีเครือข่าย สังคม ชุมชน ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา แผนกวิชา

มาตรฐานที่ ๒ การจัดการอาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๒ การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

คำอธิบาย

สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อเป็นผู้พร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม และความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ จัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทั้งวัยเรียนและวัยทำงานตามหลักสูตร มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและ การประเมินผลการเรียนของแต่ละหลักสูตร รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแลให้ครูจัดการเรียนการสอน รายวิชาให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ โดยพิจารณา ดังนี้

๑. สถานศึกษามีการออกแบบเทคนิคการจัดการเรียนรู้^๒ ที่เน้นฐานสมรรถนะ จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรม (Innovation)

๒. สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นคุณภาพและมีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เหมาะสม รวมถึง การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นและสอดคล้องกับการทำงานในสถานประกอบการ

๓. สถานศึกษามีระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีการนำผลประเมิน การเรียนรู้มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีแบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation) ในการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษา จนเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่นได้นำไปใช้ • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด

^๒ การจัดการเรียนรู้ หมายถึง เครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมที่เรียนรู้ เกิดทักษะหรือมี ความชำนาญในเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมที่เรียนรู้ เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงาน สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปได้ เช่น Project-Based Learning (PBL) , Research-Based Learning (RBL) , Professional Learning Community (PLC)

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๔	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๓	<p>สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p>
๒	<p>สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน แต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และบางเรื่องยังขาดความชัดเจนเชื่อถือได้ พร้อมผลการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p>
๑	<p>สถานศึกษาไม่มีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานและไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษา</p>

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- หลักฐานเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น
  - แบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation)
  - โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ
  - รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา
  - รายงานผลการดำเนินงานตามประเด็นตัวชี้วัดย้อนหลัง ๒ ปี
  - แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการประจำปี
  - แผนพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพของครู
  - แผนการจัดการเรียนรู้ หรือ แผนการจัดการเรียนการสอน
  - รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หรือ การจัดการเรียนการสอน
  - สื่อการเรียนการสอนของครู
  - หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน
  - แบบสรุปคุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนแต่ละสาขา
  - ผลการประเมินครูผู้สอนโดยผู้เรียน และ แบบประเมินครู

- ผลการนิเทศครูผู้สอน
- สรุปผลการพัฒนาตนเองของครูผู้สอน
- เกียรติบัตรผลงานครูผู้สอน
- ระบบส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและอินเทอร์เน็ต

๒. ผลการสังเกตเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น กระบวนการออกแบบเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นฐานสมรรถนะ ที่มีโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรม (Innovation) การบริหารจัดการชั้นเรียนให้มีบรรยากาศที่สนุกกับการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียน การใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรม (Innovation) กระบวนการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นและสอดคล้องกับการทำงานในสถานประกอบการ ระบบการวัดและประกันผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีการนำผลประกันการเรียนรู้มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่นครูผู้สอน ผู้เรียน ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายบุคลากร งานวัดผลและประเมินผล งานสื่อการเรียนการสอน งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานศูนย์ข้อมูล สารสนเทศ งานพัสดุ แผนกวิชา

มาตรฐานที่ ๒ การจัดการอาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๓ การบริหารจัดการสถานศึกษา

คำอธิบาย

สถานศึกษาบริหารจัดการบุคลากร สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคาร สถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน งานฟาร์ม ศูนย์วิทยบริการ สื่อ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ครุภัณฑ์ และงบประมาณของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีการบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพและนำผลการประกันคุณภาพภายนอกไปใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยสถานศึกษาต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

๑. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทบทวน มีการตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ และประชาสัมพันธ์หรือสื่อสารต่อสาธารณชนผ่านช่องทางที่หลากหลาย

๒. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำ^๓ เชิงความคิดและเชิงกระบวนการในการจัดทำแผนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลและสร้างกระบวนการทำงานเป็นทีม

๓. มีการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงาน และสามารถเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงตามบริบทของสถานศึกษา

๔. มีการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ โรงฝึกงาน งานฟาร์ม พื้นที่การเรียนรู้และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้มีความปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ

๕. มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาที่ให้บริการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ

๖. มีระบบการคัดกรอง ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน และมีการกำหนดโครงการ กิจกรรม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมหรือคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนดและสอดคล้องกับวิถีประชาธิปไตย

๗. ครูและบุคลากรของสถานศึกษาได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างครู บุคลากรภายในสถานศึกษาและสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง

๘. นำผลการประกันคุณภาพภายนอกไปใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

^๓ เป็นผู้นำ หมายถึง เป็นผู้มีความสามารถในการดำเนินงาน ที่จริงใจหรือนำพาครูและบุคลากรในสถานศึกษา ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการและอำนวยความสะดวกโดยใช้กระบวนการสื่อความหมาย การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สร้างและสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเพื่อดำเนินการจนกระทั่งบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

เกณฑ์การประเมิน

ระดับการประเมิน	คำอธิบาย
๕	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีแบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation) ในการบริหารจัดการสถานศึกษา จนเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่นได้นำไปใช้ • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน หรือ แนวทางที่สถานศึกษากำหนด มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา
๔	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน หรือ แนวทางที่สถานศึกษากำหนด มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา
๓	<p>สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน หรือ แนวทางที่สถานศึกษากำหนด มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา</p>
๒	<p>สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน แต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และบางเรื่องยังขาดความชัดเจนเชื่อถือได้ พร้อมผลการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p>
๑	<p>สถานศึกษาไม่มีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานและไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา</p>

หมายเหตุ สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation) ครบทั้ง ๘ คุณลักษณะ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานเกี่ยวกับ การบริหารจัดการสถานศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น
  - แบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation)
  - โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ
  - โครงการ กิจกรรมที่แสดงให้เห็นว่ามีการนำผลการประกันคุณภาพภายนอกไปใช้
  - รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา
  - รายงานผลการดำเนินงานตามประเด็นตัวชี้วัดย้อนหลัง ๒ ปี
  - แผนปฏิบัติการประจำปี
  - แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ๓ ปี
  - ข้อมูลแผนงาน โครงการ การดูแลอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน
  - ข้อมูลการใช้บริการอาคารวิทยบริการ แหล่งเรียนรู้
  - ระบบสารสนเทศยุคพื้นฐาน และระบบรักษาความปลอดภัย
  - ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ และระบบอินเทอร์เน็ต
  - รายงานสรุปผลการประเมินระบบสารสนเทศ
  - ระบบความปลอดภัย และระบบกล้องวงจรปิด ยาม อุปกรณ์ดับเพลิง
  - ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ

๒. ผลการสังเกตเกี่ยวกับ การบริหารจัดการสถานศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคาร สถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน งานฟาร์ม ศูนย์วิทยบริการ สื่อ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ครุภัณฑ์ ของสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์หรือการสื่อสารที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ผ่านช่องทางที่หลากหลาย กระบวนการในการจัดทำแผนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลและสร้างกระบวนการทำงานเป็นทีม ระบบบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา ระบบการคัดกรอง ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน กระบวนการพัฒนาครูและบุคลากรของสถานศึกษา ด้านวิชาการและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างครู บุคลากรภายในสถานศึกษา และสถานประกอบการ กระบวนการนำผลการประกันคุณภาพภายนอกไปใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับ การบริหารจัดการสถานศึกษา ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้แทนสถานประกอบการ ภาคีเครือข่าย ฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา งานอาคารสถานที่ งานประชาสัมพันธ์ งานวางแผนและงบประมาณ งานพัสดุ งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา งานครูที่ปรึกษา งานปกครอง งานวิทยบริการและห้องสมุด งานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา งานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ งานวิทยบริการ งานบุคลากร แผนกวิชา สาขาวิชา

มาตรฐานที่ ๒ การจัดการอาชีวศึกษา ตัวชี้วัดที่ ๒.๔ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

คำอธิบาย

สถานศึกษามีความสำเร็จในการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามอบหมาย โดยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน รวมทั้งการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเป็นรูปธรรมอย่างน้อย ๓ เรื่อง เช่น

๑. การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
๒. การจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Block Course)
๓. การสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการ และกำลังแรงงานในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ การพัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ โดยการ Re-skill Up-skill และ New skill พร้อมทั้งสร้างช่องทางอาชีพในรูปแบบที่หลากหลายให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายรวมทั้งผู้สูงอายุ
๔. ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการหรือกลุ่มเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) หรือกลุ่มยุวเกษตรกรอัจฉริยะ (Young Smart Farmer)
๕. การขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ หรือกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน หรือมาตรฐานสากล หรือมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ
๖. การจัดการศึกษาเพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาค เช่น อาชีวะอยู่ประจำ อาชีวะสร้างช่างฝีมือ ตามแนวทางโรงเรียนพระดาบส อาชีวะเพื่อคนพิการ เป็นต้น
๗. การจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือชุมชนและสังคม เช่น กิจกรรมจิตอาสา เป็นต้น
๘. นโยบายอื่น ๆ ที่สำคัญตามที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามอบหมาย หรืออื่น ๆ

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีแบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation) ในความสำเร็จในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ จนเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่นได้นำไปใช้ • สถานศึกษามีความสำเร็จในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีความสำเร็จในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๔	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีความสำเร็จในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีความสำเร็จในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๓	<p>สถานศึกษามีความสำเร็จในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p>
๒	<p>สถานศึกษามีความสำเร็จในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน แต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และบางเรื่องยังขาดความชัดเจนเชื่อถือได้ พร้อมผลการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p>
๑	<p>สถานศึกษาไม่มีความสำเร็จในการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงาน และไม่มีการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ</p>

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- หลักฐานเกี่ยวกับ ความสำเร็จในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น
  - แบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation)
  - โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการนำนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดสู่การปฏิบัติ
  - นโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา
  - รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา
  - รายงานผลการดำเนินงานตามประเด็นตัวชี้วัดย้อนหลัง ๒ ปี
  - แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการประจำปี
  - ร่องรอยเอกสารอื่นที่สถานศึกษามีการดำเนินการตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ใน ๘ เรื่อง
  - การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี
  - บันทึกความร่วมมือระบบทวิภาคี
  - การจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง
  - การสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการ และกำลังแรงงานในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ
  - การพัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ
  - การดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ
  - ระบบการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นสากล
  - ระบบการจัดการเรียนการสอน Coding ในสถานศึกษา
  - การดำเนินการกิจกรรมช่วยเหลือชุมชนและสังคม

๒. ผลการสังเกตเกี่ยวกับ ความสำเร็จในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น การดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามอบหมายอย่างเป็นรูปธรรมอย่างน้อย ๓ เรื่อง การจัดทำแผนปฏิบัติงาน และการดำเนินการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน รวมทั้งการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับ ความสำเร็จในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้แทนสถานประกอบการ และภาคีเครือข่าย ฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา ฝ่ายวิชาการ

มาตรฐานที่ ๓

การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๓ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ ความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการสร้างความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา การจัดทรัพยากรทางการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยี การบริการทางวิชาการและวิชาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาผู้เรียนและคนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ โดยพิจารณา ดังนี้

๑. สถานศึกษามีความร่วมมือกับสถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาอื่น หรือสถานประกอบการ หรือหน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชน เพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาชีพให้กับผู้เรียน

๒. สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุน การจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำความร่วมมือกับชุมชน สังคม ท้องถิ่น และกลุ่มเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ

๓. สถานศึกษามีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชุมชน ท้องถิ่นหรือพื้นที่ให้บริการของสถานศึกษา ส่งเสริมการมีงานทำให้กับผู้เรียน สร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จัดกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการกับการทำงาน การบริการทางวิชาการและวิชาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนและคนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ให้มีศักยภาพและความเข้มแข็ง

เกณฑ์การประเมิน

ระดับการประเมิน	คำอธิบาย
๕	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีแบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation) ในการทำความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ จนเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่นได้นำไปใช้ • สถานศึกษามีการดำเนินการความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีการดำเนินการความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๔	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีการดำเนินการความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีการดำเนินการความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๓	สถานศึกษามีการดำเนินการความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๒	สถานศึกษามีการดำเนินการความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน แต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และบางเรื่องยังขาดความชัดเจนเชื่อถือได้ พร้อมผลการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๑	สถานศึกษาไม่มีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานและไม่มีการดำเนินการความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานเกี่ยวกับ การทำความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น
  - แบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation)
  - โครงการบริการวิชาการและวิชาชีพ
  - โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
  - รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา
  - รายงานผลการดำเนินงานตามประเด็นตัวชี้วัดย้อนหลัง ๒ ปี
  - แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการประจำปี
  - รายงานการประชุมครูของสถานศึกษา
  - คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
  - บันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น หน่วยงาน สถานประกอบการ ภาคีเครือข่าย
  - รายชื่อหน่วยงาน ชุมชน สถานศึกษา ที่มีส่วนร่วมในการวิชาการและวิชาชีพ
  - หนังสือเชิญวิทยากรภายนอก

๒. ผลการสังเกตเกี่ยวกับ การทำความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น กระบวนการสร้างความร่วมมือกับสถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาอื่น หรือสถานประกอบการ หรือหน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชน เพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาชีพให้กับผู้เรียน กระบวนการส่งเสริม สนับสนุน การจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำความร่วมมือกับชุมชน สังคม ท้องถิ่น และกลุ่มเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ กระบวนการในการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่าย ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชุมชน ท้องถิ่นหรือพื้นที่ให้บริการของสถานศึกษา ส่งเสริมการมีงานทำให้กับผู้เรียน สร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับการทำงาน การบริการทางวิชาการและวิชาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนและคนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ให้มีศักยภาพและความเข้มแข็ง การดำเนินกิจกรรมด้านจิตอาสาและการบริการชุมชน ด้านต่าง ๆ รวมถึงความร่วมมือกับสถานประกอบการ

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับ การทำความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้แทนสถานประกอบการ ภาคีเครือข่าย สังคม ชุมชน ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ฝ่ายบริหารทรัพยากร งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานบริหารงานทั่วไป งานความร่วมมือ งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี งานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ งานวิทยบริการ และห้องสมุด งานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน งานส่งเสริมผลิตผล การค้า และประกอบธุรกิจ งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา แผนกวิชา

มาตรฐานที่ ๓ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ และงานวิจัย

คำอธิบาย

ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม (Innovation) สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ และงานวิจัย โดยครู ผู้เรียน หรือร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์และเผยแพร่สู่สาธารณชน

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีแบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation) ในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม (Innovation) หรือ สิ่งประดิษฐ์ หรือ งานสร้างสรรค์ หรือ งานวิจัย จนเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่นได้นำไปใช้ • สถานศึกษามีการดำเนินการในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม (Innovation) หรือ สิ่งประดิษฐ์ หรือ งานสร้างสรรค์ หรือ งานวิจัย โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีการดำเนินการในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม (Innovation) หรือ สิ่งประดิษฐ์ หรือ งานสร้างสรรค์ หรือ งานวิจัย เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๔	<ul style="list-style-type: none"> • สถานศึกษามีการดำเนินการในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม (Innovation) หรือ สิ่งประดิษฐ์ หรือ งานสร้างสรรค์ หรือ งานวิจัย โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี • สถานศึกษามีการดำเนินการในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม (Innovation) หรือ สิ่งประดิษฐ์ หรือ งานสร้างสรรค์ หรือ งานวิจัย เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

หมายเหตุ กรณีสถานศึกษาไม่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้เชิงปริมาณ แต่นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงและสร้างชื่อเสียงในระดับจังหวัดขึ้นไปให้ถือว่าสถานศึกษาดำเนินการได้บรรลุเป้าหมาย

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๓	สถานศึกษามีการดำเนินการในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม (Innovation) หรือ สิ่งประดิษฐ์ หรือ งานสร้างสรรค์ หรือ งานวิจัย เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความชัดเจนเชื่อถือได้ และดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๒	สถานศึกษามีการดำเนินการในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม (Innovation) หรือ สิ่งประดิษฐ์ หรือ งานสร้างสรรค์ หรือ งานวิจัย เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน แต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และบางเรื่องยังขาดความชัดเจนเชื่อถือได้ พร้อมผลการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๑	สถานศึกษาไม่มีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานและไม่มีการดำเนินการในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม (Innovation) สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- หลักฐานเกี่ยวกับ การส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม (Innovation) หรือ สิ่งประดิษฐ์ หรือ งานสร้างสรรค์ หรือ งานวิจัย ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น
  - แบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ นวัตกรรม (Innovation)
  - โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดทำผลงานนวัตกรรม (Innovation) สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย
  - รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา
  - รายงานผลการดำเนินงานตามประเด็นตัวชี้วัดย้อนหลัง ๒ ปี
  - แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการประจำปี
  - ผลงานของครู ผู้เรียน หรือร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์หรือเผยแพร่สู่สาธารณะ
  - รายงานสรุปจำนวนผลงาน นวัตกรรม (Innovation) สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย และการใช้ประโยชน์ของผลงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
  - เกียรติบัตร รางวัลผลงาน
  - รูปแบบการจัดการเรียนการสอน PBL : Project Based Learning
  - หนังสือเชิญ หนังสือขอบคุณ หรือเอกสารหลักฐานอื่นที่แสดงถึงการนำนวัตกรรม (Innovation) หรือ สิ่งประดิษฐ์ หรือ งานสร้างสรรค์ หรือ งานวิจัยไปใช้ประโยชน์

๒. ผลการสังเกตเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม (Innovation) หรือ สิ่งประดิษฐ์ หรือ งานสร้างสรรค์ หรือ งานวิจัย ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น วิธีการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม (Innovation) สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัยของครู และผู้เรียน นวัตกรรม (Innovation) สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ และงานวิจัย โดยครู ผู้เรียน หรือร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์และเผยแพร่สู่สาธารณชน

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับ การส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม (Innovation) หรือ สิ่งประดิษฐ์ หรือ งานสร้างสรรค์ หรือ งานวิจัย ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้แทนสถานประกอบการ ภาควิชาเครือข่าย สังคม ชุมชน ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบริหารทรัพยากร งานวิจัย พัฒนา นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ งานความร่วมมือ งานพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน งานประชาสัมพันธ์ แผนกวิชา

ผลการประเมินคุณภาพภายนอก

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีเกณฑ์การตัดสินรายตัวชี้วัดแบบองค์รวม (Holistic) เพื่อสะท้อนคุณภาพและผลลัพธ์ของการพัฒนา มีระดับการประเมินแบ่งเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ ระดับ ๕ ๔ ๓ ๒ และ ๑ โดยสรุปเป็นผลการประกันคุณภาพภายนอก ดังนี้

เกณฑ์การตัดสินรายตัวชี้วัด

- ๑) เป็นไปตามมาตรฐาน (ระดับการประเมิน ๕ ๔ หรือ ๓)
- ๒) อยู่ระหว่างการพัฒนา (ระดับการประเมิน ๒ หรือ ๑)

มาตรฐานที่ ๑ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์
ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ ความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

เกณฑ์การตัดสินรายตัวชี้วัด

ระดับการประเมิน	ผลการประกันคุณภาพภายนอก
๕	เป็นไปตามมาตรฐาน
๔	
๓	
๒	อยู่ระหว่างการพัฒนา
๑	

วิธีการพิจารณาระดับการประเมินรายตัวชี้วัด

- ๑) ผู้ประเมินภายนอกพิจารณาตัดสินระดับการประเมินรายตัวชี้วัดทุกมาตรฐาน
- ๒) คณะผู้ประเมินภายนอกร่วมกันตัดสินระดับการประเมินรายตัวชี้วัดทุกมาตรฐาน โดยนำผลการพิจารณาระดับการประเมินของผู้ประเมินภายนอกรายบุคคลมาเป็นข้อมูลประกอบในการตัดสิน
- ๓) คณะผู้ประเมินภายนอกนำค่าระดับการประเมินรายตัวชี้วัดมาพิจารณาผลการประกันคุณภาพภายนอกรายตัวชี้วัด

“

ผู้ประเมินภายนอกต้องตรวจสอบและค้นหาร่องรอย หลักฐาน เพื่อยืนยันการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามสภาพจริง ซึ่งสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องต้องให้ข้อมูลแก่ผู้ประเมินภายนอกตามความเป็นจริงและเป็นปัจจุบัน **ไม่ต้องจัดทำเอกสารหลักฐานขึ้นใหม่เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก**

”

บทที่ ๓

กระบวนการ ประกันคุณภาพภายนอก

- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนการประกันคุณภาพภายนอก
  - ก่อนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา
  - ระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา
  - หลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา
- การให้ข้อมูลย้อนกลับในการประกันคุณภาพภายนอก
- การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก

“

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนสำคัญ
สำหรับการประกันคุณภาพภายนอก เนื่องจาก
ผู้ประเมินภายนอกต้องตรวจสอบและค้นหา
ร่องรอย หลักฐาน เพื่อยืนยันการปฏิบัติงาน
ของสถานศึกษา

”

บทที่ ๓

กระบวนการประกันคุณภาพภายนอก

ในการรวบรวมข้อมูลระหว่างตรวจเยี่ยม สถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษาและผู้ประเมินภายนอก ต้องให้ความสำคัญในสิ่งต่อไปนี้

- ๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นเป็นการประสานความร่วมมือ และความช่วยเหลือกันของ คณะผู้ประเมินภายนอกและสถานศึกษา ซึ่งต้องพยายามให้มีการสื่อสาร ทำความเข้าใจ และร่วมมือประสานงานกันอย่างดีตลอดเวลา
- ๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นไม่ใช่การตรวจสอบเพื่อจับผิด แต่เพื่อยืนยันสภาพจริง
- ๓ การตรวจเยี่ยมห้องเรียน ห้องปฏิบัติการเป็นการสังเกตบรรยากาศในภาพรวมของ สถานศึกษาหรือสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา มิใช่การสังเกตการปฏิบัติงาน รายบุคคล
- ๔ การรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านโดยไม่มองข้ามบางสิ่งบางอย่าง
- ๕ การประเมินคุณภาพภายนอกต้องคำนึงถึงความเที่ยงตรงและหลักฐานที่ถูกต้องเชื่อถือได้ โดยผู้ประเมินภายนอกต้องไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการตัดสินผล
- ๖ สถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษาและผู้ประเมินภายนอกต้องตรวจสอบความถูกต้อง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลอยู่เสมอ

๓.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนสำคัญสำหรับการประกันคุณภาพภายนอก เนื่องจากผู้ประเมินภายนอกต้องตรวจสอบและค้นหาร่องรอย หลักฐาน เพื่อยืนยันการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามสภาพจริง ซึ่งสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องต้องให้ข้อมูลแก่ผู้ประเมินภายนอกตามความเป็นจริงและเป็นปัจจุบัน ไม่ต้องจัดทำเอกสารหลักฐานขึ้นใหม่เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลสามารถทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่เหมาะสมที่ สมศ. นำเสนอสำหรับเก็บข้อมูล ประกอบด้วยวิธีการเก็บข้อมูล ๓ วิธีหลัก คือ

๑ การศึกษาจากเอกสาร แหล่งข้อมูลเอกสาร

เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐาน ร่องรอยการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ผ่านมาของสถานศึกษา เช่น รายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินตนเอง รายงานการประเมินคุณภาพภายใน แผนพัฒนาสถานศึกษา แผนปฏิบัติงานประจำปี หลักสูตรสถานศึกษา โครงการกิจกรรมต่าง ๆ แผนการจัดการเรียนรู้ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อการจัดการอาชีวศึกษาระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ภาควิเคราะห์ย้ายบันทึกหลังการสอน รายงานการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ รายงานผลการเรียนของผู้ที่สำเร็จการศึกษา รายงานผลการเรียนของผู้เรียน รายงานการออกประกาศนียบัตร รายงานผลการลงทะเบียนรายวิชา ระเบียนแสดงผลการเรียนตามหลักสูตร บัญชีรายชื่อผู้เรียน แบบแจ้งรายชื่อผู้ขอสอบแก้ตัวและอนุมัติผลการเรียน บันทึกการพ้นสภาพการเป็นผู้เรียน แฟ้มสะสมงานของผู้เรียน (Portfolio) บันทึกการสื่อสารระหว่างครูกับผู้ปกครอง บันทึกการเยี่ยมบ้านผู้เรียน บันทึกการประชุมผู้ปกครอง บันทึกการประชุมกรรมการสถานศึกษา สมุดลงเวลาปฏิบัติงาน สมุดบันทึกการปฏิบัติงานเวรประจำวันของครูและบุคลากร แผ่นพับประชาสัมพันธ์ ป้ายนิเทศ เทปบันทึกเสียง วิดิทัศน์ ภาพถ่าย เป็นต้น โดยการศึกษาเอกสารต้องมีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล คณะผู้ประเมินภายนอกจะต้องเก็บและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งเอกสารอย่างระมัดระวัง และควรอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีจิตวิพากษ์ และมีการเปรียบเทียบข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่นิยมใช้กัน คือ การอ่าน เช่น อ่านจากรายงานการประเมินตนเอง รายงานการประเมินคุณภาพภายใน รายงานการประชุม ป้ายประกาศ เป็นต้น ถ้าแหล่งข้อมูลเอกสารเป็นในรูปแบบอื่น เช่น ถ้าเป็นแผนที่ให้เก็บข้อมูลโดยการอ่านและการดู ถ้าเป็นวีซีดีให้เก็บข้อมูลโดยการดูและการฟัง ถ้าเป็นเทปบันทึกเสียงให้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการฟัง เป็นต้น

๒ การสัมภาษณ์

เป็นวิธีการที่ผู้ประเมินภายนอกดำเนินการสอบถามจากบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย และบันทึกผลการสัมภาษณ์ โดยบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย หมายถึง บุคลากรทางการศึกษา และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร ผู้เรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนสถานประกอบการ ภาควิชาเครือข่าย ผู้ปกครอง สังคม ชุมชน เป็นต้น แหล่งข้อมูลที่มีจำนวนมาก คณะผู้ประเมินภายนอกจะต้องพิจารณาว่าจะเลือกรูปแบบเก็บรวบรวมข้อมูลจากใครจึงจะได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากที่สุด ซึ่งการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์มีหลายรูปแบบ เช่น การสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ การสัมภาษณ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นต้น

๓ การสังเกต

เป็นวิธีเก็บข้อมูลโดยตรงจากปฏิกริยาท่าทางของกลุ่มเป้าหมาย เหตุการณ์ปรากฏการณ์ หรือสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในขณะใดขณะหนึ่ง และจดบันทึกไว้โดยไม่มี การสัมภาษณ์ เช่น การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ วัสดุ ครุภัณฑ์ บรรยากาศการมีส่วนร่วมในการทำงานของบุคลากรทุกฝ่าย การจัดเก็บวัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นระบบ เป็นหมวดหมู่ คั่นหาง่าย ร่องรอยการใช้สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ การเรียนการสอน กิจกรรม การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ การปฏิบัติงาน การบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากร การทำกิจกรรมของผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ การปฏิบัติของครูต่อผู้เรียน บุคลิกลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้เรียน ครู บุคลากร และผู้บริหารสถานศึกษา ปฏิสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้แทนสถานประกอบการ ภาควิชาเครือข่าย หรือคณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงแหล่งข้อมูลทางสังคม ชุมชนรอบ ๆ สถานศึกษา เป็นต้น โดยแหล่งข้อมูลประเภทนี้ คณะผู้ประเมินภายนอกสามารถเก็บรวบรวมได้ในระยะเวลาอันสั้นในช่วงของการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ทั้งนี้ ก่อนที่จะเข้าทำการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอกจะต้องทำแบบสังเกตไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องสังเกตอะไรบ้าง สังเกตที่ไหน เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนตัวชี้วัดหรือเกณฑ์การประเมินข้อใด ซึ่งจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสังเกตทำได้รวดเร็วขึ้น และได้ข้อมูลสนับสนุนผลการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างครบถ้วน

๓.๒ ขั้นตอนการประกันคุณภาพภายนอก

กระบวนการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนการประเมิน ๓ ขั้นตอน คือ ก่อนการตรวจเยี่ยม ระหว่างการตรวจเยี่ยม และหลังการตรวจเยี่ยม ซึ่งทั้ง ๓ ขั้นตอนดังกล่าวมีความสำคัญและมีความเชื่อมโยงกันซึ่งจะส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้พัฒนาสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง โดยรายละเอียดดังนี้

ก่อน ตรวจเยี่ยมสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> ๑ สมศ. มอบหมายงานให้คณะผู้ประเมินภายนอก <hr/> ๒ คณะผู้ประเมินทำการประเมินและวิเคราะห์ SAR และประชุมเตรียมความพร้อมร่วมกับสถานศึกษา <hr/> ๓ สถานศึกษาเตรียมความพร้อมรับการประเมิน
ระหว่าง ตรวจเยี่ยมสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> ๔ คณะผู้ประเมินลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ตรวจสอบหลักฐานและข้อมูลของสถานศึกษา <hr/> ๕ คณะผู้ประเมินภายนอกเสนอข้อสังเกต และสรุปผลการประเมินด้วยวาจา <hr/> ๖ คณะผู้ประเมินจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายนอก
หลัง ตรวจเยี่ยมสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> ๗ สถานศึกษาพิจารณารายงานผลการประกันคุณภาพภายนอก <hr/> ๘ สมศ. เสนอรายงานผลการประกันคุณภาพภายนอก ต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบให้ความเห็นชอบ <hr/> ๙ สมศ. เสนอผลการประกันคุณภาพภายนอกต่อคณะกรรมการ สมศ. เพื่อพิจารณารับรองคุณภาพของสถานศึกษา <hr/> ๑๐ สมศ. แจ้งผลการประกันคุณภาพภายนอกให้สถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดทราบ

ขั้นตอนที่ ๑ ก่อนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม	คำอธิบาย
๑	สมศ.	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 20px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> สมศ. มอบหมายงาน ให้คณะผู้ประเมินภายนอก </div> <div style="text-align: center; margin-top: 10px;">↓</div>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สมศ. กำหนดหลักเกณฑ์และองค์ประกอบของคณะผู้ประเมินภายนอกให้เป็นไปตามประกาศที่ ผู้อำนวยการกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาระบบ ๒. สมศ. ดำเนินการจัดคณะผู้ประเมินภายนอกโดยคณะทำงานฯ ตามหลักเกณฑ์และองค์ประกอบของคณะผู้ประเมินภายนอกตามข้อ ๑ ๓. เสนอรายชื่อคณะผู้ประเมินภายนอกที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะทำงานฯ ให้ผู้อำนวยการพิจารณาอนุมัติ ๔. สำนักงานประกาศรายชื่อคณะผู้ประเมินภายนอกและรายชื่อสถานศึกษาให้สถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ <p style="margin-top: 10px;">โดยสำนักงานจะดำเนินการจัดคณะผู้ประเมินภายนอกให้แล้วเสร็จก่อนวันที่ผู้ประเมินภายนอกเริ่มวิเคราะห์ SAR อย่างน้อย ๑๕ วัน</p>

ขั้นตอนที่ ๑ ก่อนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม	คำอธิบาย
๒	สมศ. / คณะผู้ประเมิน ภายนอก	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> คณะผู้ประเมินทำการประเมิน และวิเคราะห์ SAR และประชุม เตรียมความพร้อมร่วมกับ สถานศึกษาด้วยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามรูปแบบ และหลักเกณฑ์ที่ สมศ. กำหนด และเสนอผลการวิเคราะห์ต่อ ผู้อำนวยการ สมศ. เพื่ออนุมัติ (ภายใน ๗ วัน) </div>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สมศ. กำหนดจำนวนวันในการลงพื้นที่ ตรวจเยี่ยมตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ สมศ. กำหนดพร้อมแจ้งให้คณะผู้ประเมิน ภายนอกรับทราบ ๒. คณะผู้ประเมินภายนอกดำเนินการวิเคราะห์ SAR และข้อมูลอื่นๆ ที่ สมศ. จัดส่งให้ ๓. คณะผู้ประเมินภายนอกและสถานศึกษา ประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมกำหนด รูปแบบการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา (Virtual Visit , On-site Visit หรือ Hybrid ๔. คณะผู้ประเมินภายนอกจัดส่งผลการวิเคราะห์ SAR มายัง สมศ. เพื่อเสนอให้ผู้อำนวยการ พิจารณาอนุมัติรูปแบบการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม สถานศึกษา <p style="text-align: center;">ทั้งนี้ ในการดำเนินการวิเคราะห์ SAR ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่ สมศ. อนุมัติให้ผู้ประเมินภายนอก ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกได้</p>
๓	สถานศึกษา	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> สถานศึกษาเตรียมความพร้อม รับการประเมิน </div>	<p style="text-align: center;">สถานศึกษาเตรียมความพร้อมรับ การประเมิน โดยคณะผู้ประเมินภายนอก ต้องดำเนินการตรวจเยี่ยมตามรูปแบบ ภายใน ๗ วันนับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติ รูปแบบจาก สมศ.</p>

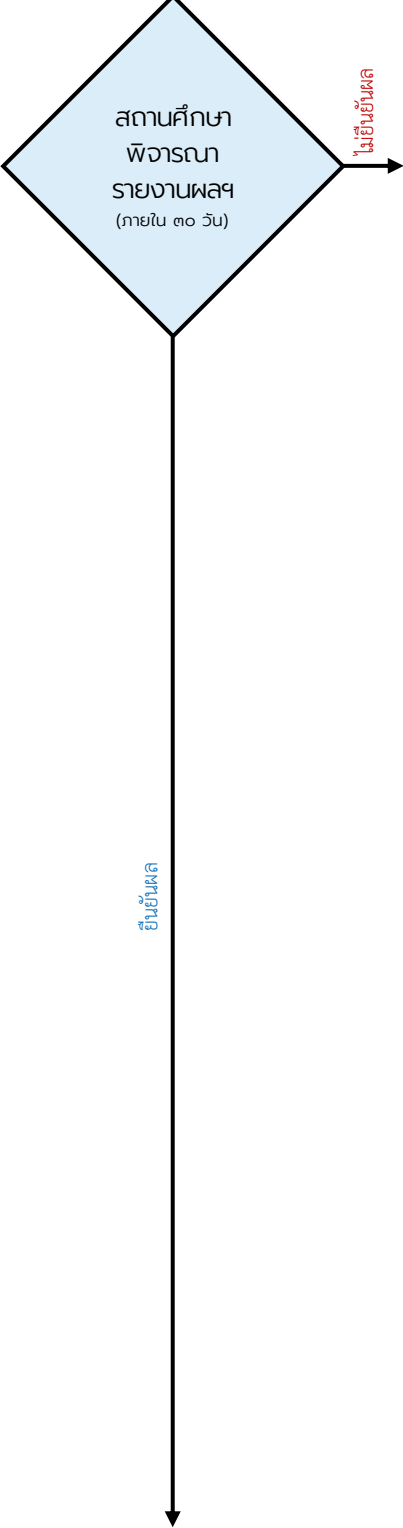

ขั้นตอนที่ ๒ ระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม	คำอธิบาย
๔	คณะผู้ประเมินภายนอก	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> คณะผู้ประเมิน ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ตรวจสอบหลักฐานและข้อมูล ของสถานศึกษาตามรูปแบบ และวิธีการที่กำหนด </div>	๑. คณะผู้ประเมินภายนอกทำการตรวจเยี่ยมสถานศึกษาตามขอบข่ายและประเด็นที่กำหนดไว้ ๒. คณะผู้ประเมินภายนอกนำข้อค้นพบหรือข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาอภิปรายร่วมกันเพื่อวิเคราะห์ผลการประเมิน ทั้งนี้ ผู้ประเมินภายนอกลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมตามรูปแบบที่กำหนด จำนวน ๑-๓ วัน
๕	คณะผู้ประเมินภายนอก/ สถานศึกษา	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> คณะผู้ประเมินภายนอก เสนอข้อสังเกตและสรุปผล การประเมินด้วยวาจา </div>	ผู้ประเมินภายนอกนำเสนอข้อสังเกตด้วยวาจาต่อองค์ประชุมของสถานศึกษาเพื่อรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลต่าง ๆ และให้โอกาสสถานศึกษาชี้แจงในกรณีที่สถานศึกษาเห็นว่าข้อสังเกตยังไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจนหรือไม่ครอบคลุมบางประเด็นแล้วสรุปผลการประเมินเพื่อนำข้อมูลไปเขียนรายงานการประกันคุณภาพภายนอก
๖	คณะผู้ประเมินภายนอก	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> คณะผู้ประเมินจัดทำรายงาน ผลการประกันคุณภาพภายนอก ภายในระยะเวลาที่ ผู้อำนวยการ สมศ. กำหนด แล้วส่งให้สถานศึกษายืนยันผล การประกันคุณภาพภายนอก </div>	เมื่อคณะผู้ประเมินภายนอกดำเนินการตรวจเยี่ยมสถานศึกษาเสร็จ ให้จัดทำ (ร่าง) รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาภายในระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด แล้วส่งให้สถานศึกษานั้นยืนยันหรือไม่ยืนยันผลการประกันคุณภาพภายนอก โดยผู้ประเมินภายนอกต้องดำเนินการจัดส่ง (ร่าง) รายงานดังกล่าวข้างต้นให้สถานศึกษาภายใน ๗ วันนับถัดจากวันสุดท้ายของการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๓ หลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม	คำอธิบาย
๓	สถานศึกษา	 <p>สถานศึกษา พิจารณารายงานผลฯ (ภายใน ๓๐ วัน)</p>	<p>เมื่อสถานศึกษาได้รับ (ร่าง) รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกแล้ว ให้พิจารณา ยืนยันและรับรองผล ภายในกรอบระยะเวลาไม่เกิน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่สถานศึกษาได้รับ (ร่าง) รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอก โดยมี ผลการพิจารณาดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) กรณียืนยันผล การประกันคุณภาพภายนอก พร้อมจัดส่งหนังสือให้กับคณะผู้ประเมินภายนอก และคณะผู้ประเมินภายนอกจัดส่งการยืนยันไปยัง สำนักงาน เพื่อนำเสนอรายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการ พัฒนาระบบพิจารณา กลับรับรองและให้ความเห็นชอบก่อนเสนอต่อคณะกรรมการ สมศ. เพื่อรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้นต่อไป หรือ ๒) กรณีไม่ยืนยันผล รายงานการประกันคุณภาพภายนอกและขอให้มีการทบทวนต่อคณะผู้ประเมินภายนอก หากคณะผู้ประเมินภายนอก เห็นด้วยให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องหรือ เป็นไปตามที่สถานศึกษาเสนอขอทบทวน และหากไม่เห็นด้วยและยังคงยืนยันผลการประกันคุณภาพภายนอก ให้คณะผู้ประเมินภายนอก แจ้งสถานศึกษาและส่งเรื่องให้ผู้อำนวยการ เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาทบทวนผลการประกันคุณภาพภายนอกของคณะทำงานซึ่งแต่งตั้ง โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบ เป็นรายกรณี <p>สถานศึกษาดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะผู้ประเมินภายนอก</p>

ขั้นตอนที่ ๓ หลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม	คำอธิบาย
๘	สมศ.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> สมศ. เสนอรายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบให้ความเห็นชอบ </div>	สมศ. รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของรายงานและเอกสารประกอบ พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพัฒนาระบบพิจารณาให้ความเห็นชอบภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ สมศ. ได้รับรายงานและเอกสารประกอบการประกันคุณภาพภายนอกจากคณะผู้ประเมินภายนอก
๙	สมศ.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> สมศ. เสนอผลการประกันคุณภาพภายนอกต่อคณะกรรมการ สมศ. เพื่อพิจารณารับรองคุณภาพของสถานศึกษา </div>	สมศ. เสนอผลการประกันคุณภาพภายนอกที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาระบบ ให้คณะกรรมการ สมศ. พิจารณารับรองคุณภาพของสถานศึกษา ทั้งนี้ ขั้นตอนที่ ๘ และ ๙ ต้องดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ สมศ. ได้รับรายงานและเอกสารประกอบการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาจากคณะผู้ประเมินภายนอก
๑๐	สมศ.	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 20px; padding: 10px; text-align: center;"> สมศ. แจ้งผลการประกันคุณภาพภายนอกให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทราบเป็นลายลักษณ์อักษร </div>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สมศ. แจ้งผลการประกันคุณภาพภายนอกให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ๒. สมศ. เผยแพร่รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกในระบบ AQA ๓. สมศ. เผยแพร่รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกเป็นการทั่วไป ตามประกาศของคณะกรรมการ สมศ. <p>ทั้งนี้ สมศ. ดำเนินการแจ้งผลและเผยแพร่รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คณะกรรมการ สมศ. มีมติรับรองรายงานการประชุม</p>

ก่อนที่จะเข้าทำการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก จะต้องทำแบบสังเกตไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องสังเกตอะไรบ้าง สังเกตที่ไหน เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนตัวชี้วัดหรือเกณฑ์ การพิจารณาข้อใด ซึ่งจะทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการ สังเกตทำได้รวดเร็วขึ้น และได้ข้อมูลสนับสนุนผลการประกัน คุณภาพภายนอกอย่างครบถ้วน

๓.๓ การให้ข้อมูลย้อนกลับในการประกันคุณภาพภายนอก

๓.๓.๑ การให้ข้อมูลย้อนกลับในการประกันภายนอก

การให้ข้อมูลย้อนกลับในการประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การนำข้อมูลหรือสารสนเทศจากข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำมาเป็นข้อเสนอแนะให้กับสถานศึกษา โดยการอ้างถึงผลการประเมินครั้งก่อนที่แสดงถึงจุดเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา หรือสาเหตุของจุดบกพร่องที่วิเคราะห์แล้วอาจเป็นไปได้ โดยควรนำสาระสำคัญจากแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย หรือบทเรียนที่หลายหน่วยงานปฏิบัติมาใช้ประกอบในการให้ข้อมูลย้อนกลับ

ระยะแรก

เกิดขึ้นในการพบปะกับสถานศึกษาในช่วงแรก

ระยะที่สอง

เกิดขึ้นระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ระยะที่สาม

เกิดขึ้นในช่วงการสรุปผลการประเมินด้วยวาจา

ระยะที่สี่

เกิดขึ้นในช่วงจัดทำรายงานประเมินฉบับสมบูรณ์

๓.๓.๒ ช่วงเวลาในการให้ข้อมูลย้อนกลับ

ระยะแรก	<p>เกิดขึ้นในการพบปะกับสถานศึกษาในช่วงแรก หลังจากการพิจารณารายงานผลการประเมินสถานศึกษา (SAR) การให้ข้อมูลย้อนกลับจะอยู่ในระหว่างการสอบถาม สัมภาษณ์หรือเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม โดยการเกริ่นนำถึงผลการประเมินรอบที่ผ่านมา ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นให้สถานศึกษาเห็นว่า ผู้ประเมินภายนอกได้รับทราบจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการประเมินครั้งที่แล้ว เป็นการแสดงให้เห็นถึงความใส่ใจอย่างจริงจัง</p>
ระยะที่สอง	<p>เกิดขึ้นระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา การให้ข้อมูลย้อนกลับจะอยู่ในระหว่างการสอบถาม สัมภาษณ์หรือเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างขั้นตอนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกจะใช้การกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ผลการประเมินร่วมกับตัวแทนสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องได้ความรู้ ข้อคิดเห็น หรือได้ประสบการณ์อื่น ๆ เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษา</p>
ระยะที่สาม	<p>เกิดขึ้นในช่วงการสรุปผลการประเมินด้วยวาจา การให้ข้อมูลย้อนกลับในการนำเสนอผลการประเมินเบื้องต้นด้วยวาจา เป็นช่วงเวลาของการหลอมรวมความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพและคุณภาพที่ผู้ประเมินภายนอกพบเห็น และผู้ประเมินภายนอกทำการสรุปผลการประเมินโดยย่อ อีกทั้งจะเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาได้สะท้อนทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาด้วยตนเอง</p>
ระยะที่สี่	<p>เกิดขึ้นในช่วงจัดทำรายงานประเมินฉบับสมบูรณ์ การให้ข้อมูลย้อนกลับในรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์ เป็นการสะท้อนระดับคุณภาพผลการประเมิน ที่เน้นการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง พัฒนา ซึ่งเป็นโอกาสของสถานศึกษาในการนำข้อมูลที่เกิดจากการย้อนกลับไปใช้เพื่อการจัดทำแผนปรับปรุงพัฒนางาน (Improvement Plan) ต่อไป</p>

๓.๓.๓ แนวปฏิบัติในการให้ข้อมูลย้อนกลับ

แนวทางการปฏิบัติในการให้ข้อมูลย้อนกลับ : ระยะแรก

เกิดขึ้นในการพบปะกับสถานศึกษาในช่วงแรก หลังจากการพิจารณารายงานผลการประเมินสถานศึกษา (SAR) การให้ข้อมูลย้อนกลับจะอยู่ในระหว่างการสอบถาม สัมภาษณ์หรือเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม โดยมีขั้นตอนดังนี้ ผู้ประเมินเกริ่นนำถึงผลการประเมินรอบที่ผ่านมา โดยการสอบถาม สัมภาษณ์สิ่งที่สถานศึกษาได้ดำเนินการหลังการประเมินครั้งที่แล้วมีข้อเสนอแนะใด ที่ปฏิบัติได้หรือปฏิบัติไม่ได้ และสถานศึกษามีวิธีการแก้ไขอย่างไร เพื่อนำมาสรุป การประเมินรอบที่แล้ว ทำให้สถานศึกษาได้ข้อคิดหรือแนวทางการพัฒนาที่สำคัญอย่างไร

แนวทางการปฏิบัติในการให้ข้อมูลย้อนกลับ : ระยะที่สอง

เกิดขึ้นระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา โดยผู้ประเมินสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับระหว่างการสอบถาม สัมภาษณ์หรือเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการกระตุ้นทางการคิด วิเคราะห์ด้วยตนเอง เพื่อให้แกนนำสถานศึกษา สามารถนำความรู้ ข้อคิด หรือประสบการณ์เพื่อไปช่วยให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องพัฒนาไปในตัว โดยให้ผู้ตอบระลึกปัญหาหรือสาเหตุของปัญหา ทางเลือกที่ใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน ทางเลือกที่พัฒนาขึ้นได้มาจากหลักการหรือแนวคิดใด ผลการเปลี่ยนทางเลือก เป็นอย่างไร ทำให้คุณภาพดีขึ้นหรือไม่ ผู้ประเมินอาจเสนอทางเลือกที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี หรือแนวปฏิบัติที่ดีที่ได้จากสถานศึกษาอื่น ๆ โดยไม่ควรเสนอเชิงยืนยันว่าดี แต่ควรเปิดโอกาสให้ผู้รับการสัมภาษณ์สะท้อนความรู้สึกว่า วิธีการที่เราชี้แนะหรือยกตัวอย่างว่าเป็นแนวปฏิบัติที่ดี จะเหมาะสมกับที่นี่หรือไม่ ถ้าใช้ที่นี่น่าจะต้องระวังในเรื่องอะไรบ้าง เป็นต้น

แนวทางการปฏิบัติในการให้ข้อมูลย้อนกลับ : ระยะที่สาม

การให้ข้อมูลย้อนกลับในการนำเสนอผลการประเมินเบื้องต้นด้วยวาจา เป็นช่วงเวลาของการหลอมรวมความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพและคุณภาพที่พบเห็น และข้อสรุปโดยย่อ อีกทั้งจะเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้สะท้อนทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาด้วยตนเอง มีขั้นตอนดังนี้

- ประสานการประเมินนำเสนอผลการประเมินด้วยวาจา อย่างสั้น กระชับ
- ให้แกนนำของผู้เข้าร่วมรับฟัง เช่น ประธานกรรมการสถานศึกษา ประธานเครือข่ายผู้ปกครอง ประธานเครือข่ายศิษย์เก่า ตัวแทนหน่วยงานต้นสังกัด ตัวแทนครูในสถานศึกษา และผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้สะท้อนความรู้สึกเกี่ยวกับข้อสรุป สะท้อนความคิดของตนเอง และชี้แนะทิศทางการพัฒนาในความคิดตน
- ให้คณะกรรมการประเมินร่วมกันสรุปจุดเด่น และจุดที่เห็นว่าควรพัฒนา แบบแก้ปัญหาเร่งด่วน แบบมุ่งยกระดับคุณภาพหรือในลักษณะที่สามารถสร้างนวัตกรรมต้นแบบในอนาคต ขอรับฟังความคิดเห็นทั่วไป ในการสะท้อนผล แจ้งผู้เข้าร่วม ขออนุญาตนำข้อคิดไปประมวลผล และสังเคราะห์ไว้ในรายงานฉบับสมบูรณ์

แนวทางการปฏิบัติในการให้ข้อมูลย้อนกลับ : ระยะที่สี่

การให้ข้อมูลย้อนกลับในรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์เป็นการสะท้อนระดับคุณภาพผลการประเมิน ที่เน้นการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง พัฒนา เป็นโอกาสของสถานศึกษาในการนำไปใช้เพื่อการจัดทำแผนปรับปรุงพัฒนางาน (Improvement Plan) ขั้นตอนดังนี้ ประมวลความคิดเห็นจากประชาคม ในช่วงนำเสนอผลการประเมินเบื้องต้นด้วยวาจา นำมาสังเคราะห์เป็นจุดเด่น จุดที่ควรปรับปรุง และข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะต้องตั้งอยู่บนข้อค้นพบจากการประเมิน เสนอแนะแบบมีระดับความเข้มข้นได้แก่

- **Internal Correction**

แก้ไขด่วนในเวลาที่กำหนด

- **Improvement**

เพื่อยกระดับคุณภาพ

- **Innovation**

เพื่อการพัฒนาขั้นสู่การสร้างนวัตกรรมต้นแบบระดับประเทศ หรือนานาชาติ

รวมถึงรายการความเสี่ยงสำคัญ (Risk-R) ที่สถานศึกษาควรเตรียมการป้องกันในอนาคต แจ้งให้สถานศึกษาทราบว่า ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขด่วน จะมีการรวบรวมแจ้งต้นสังกัด เพื่อให้การสนับสนุนในการพัฒนาต่อไป

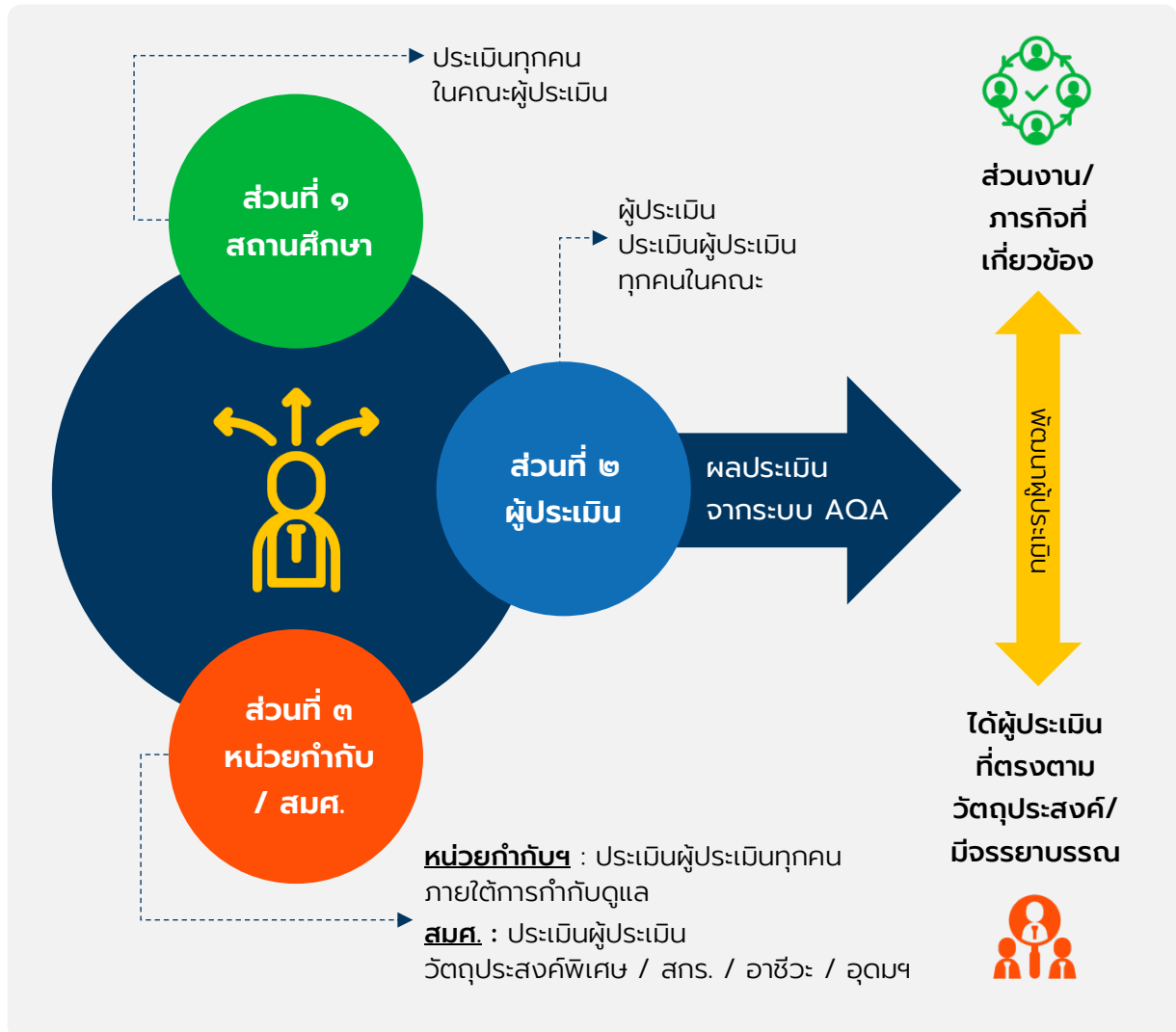
๓.๔ การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก (Monitoring and Appraising Performance of External Assessors)

ตามที่ สมศ. ให้มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกแต่ละด้าน ระดับ และประเภทการศึกษา ในระหว่างการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ในกรณีนี้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก จึงได้จัดทำระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก โดยนำข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก และหน่วยกำกับ การประเมินคุณภาพภายนอกหรือเจ้าหน้าที่ สมศ. ว่าผู้ประเมินภายนอกได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ตลอดจนปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่สำนักงานกำหนด

๓.๔.๑ ขอบเขตการดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก

การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก ประกอบไปด้วย ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ สถานศึกษา

ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกที่ดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกให้กับสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก ทุกคนในคณะผู้ประเมินภายนอก ผ่านระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก (AQA) ภายหลังจากสถานศึกษาได้รับ (ร่าง) รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกจากผู้ประเมินภายนอก ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ส่วนที่ ๒ ผู้ประเมินภายนอก

ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกในคณะผู้ประเมินภายนอกเดียวกัน โดยผู้ประเมินภายนอกทุกคนจะต้องประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกผ่านระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก (AQA) ในทุกครั้งที่ทำการประเมิน และจะต้องประเมินทุกคนในคณะผู้ประเมินภายนอก

ส่วนที่ ๓ หน่วยกำกับ การประเมินคุณภาพภายนอก

ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกภายใต้กำกับดูแล (ผู้ประเมินภายนอกการศึกษา ปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน) โดยหน่วยกำกับ การประเมินคุณภาพภายนอกจะต้องทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกทุกคนและในทุกสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย พร้อมกำกับ ติดตามผู้ประเมินภายนอกที่รับผิดชอบประสานสถานศึกษาให้ทำการประเมินผลการปฏิบัติงานผู้ประเมินภายนอก

หรือเจ้าหน้าที่ สมศ.

ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก (ผู้ประเมินภายนอกการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ สถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ การอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา) โดย สมศ. จะทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกทุกคนจากคุณภาพรายงานการประกันคุณภาพภายนอกที่มีความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นไปได้

โดยรวบรวมผลประเมินการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกทั้ง ๓ ส่วน จากระบบ AQA นำมาวิเคราะห์และสรุปเป็นรายงานผลประเมินการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกทั้งภาพรวม และรายบุคคล พร้อมทั้งจัดกลุ่มข้อความเห็นหรือข้อเสนอแนะ และส่งต่อให้ส่วนงานหรือภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้ประเมินภายนอก เพื่อใช้ประกอบการพัฒนาผู้ประเมินภายนอกให้เป็นผู้ประเมินภายนอกที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ตลอดจนปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่สำนักงานกำหนด

๓.๕.๒ ขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก

การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก กำหนดลำดับขั้นตอนการดำเนินงานเป็นลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่ง ผู้ประเมินภายนอกทุกคน และหน่วยกำกับ การประเมินคุณภาพภายนอกทุกแห่งหรือเจ้าหน้าที่ สมศ. ที่เกี่ยวข้อง ทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกไปในแนวทางเดียวกัน และได้ผลการประเมินตามกำหนดเวลาที่ สมศ. จะนำมาวิเคราะห์ผลเพื่อนำไปใช้ประกอบการพัฒนาผู้ประเมินภายนอกให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะที่ต้องการ โดยมีรายละเอียดตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

	ขั้นตอนการประเมิน	การดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นตอนที่ ๑	สมศ. แจ้งให้สถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก และหน่วยกำกับ การประเมินฯ หรือเจ้าหน้าที่ สมศ. ทำแบบประเมินผ่านระบบ AQA	สมศ. แจ้งสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก และหน่วยกำกับ การประเมินฯ หรือเจ้าหน้าที่ สมศ. ทำแบบประเมินผ่านระบบ AQA	สมศ.
ขั้นตอนที่ ๒	สถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก และหน่วยกำกับ การประเมินฯ หรือเจ้าหน้าที่ สมศ. ประเมินคณะผู้ประเมินผ่านระบบ AQA	จัดทำโครงการติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ๔ กลุ่ม ดังนี้ ๑) สถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา ๒) ผู้ประเมินภายนอกทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา ๓) หน่วยกำกับ การประเมินฯ ที่กำกับดูแลผู้ประเมินภายนอก การศึกษาปฐมวัย และ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ๔) เจ้าหน้าที่ สมศ. ที่กำกับดูแล ผู้ประเมินภายนอก การศึกษา ขั้นพื้นฐานที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ สถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ในสังกัด กรมส่งเสริมการเรียนรู้ การอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา	๑. สถานศึกษา ๒. ผู้ประเมิน ภายนอก ๓. หน่วยกำกับ การประเมินฯ ๔. สมศ.

	ขั้นตอนการประเมิน	การดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นตอนที่ ๓	ระบบ AQA ประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ประเมิน ภายนอกจากสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก และหน่วยกำกับ การประเมินฯ หรือเจ้าหน้าที่ สมศ.	สมศ. วิเคราะห์ผลการปฏิบัติงาน ของผู้ประเมินภายนอก (ระบบ AQA อยู่ระหว่างการพัฒนา)	สมศ.
ขั้นตอนที่ ๔	สมศ. สุ่มตัวอย่างสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก และหน่วยกำกับ การประเมินฯ หรือเจ้าหน้าที่ สมศ. เพื่อสัมภาษณ์ เกี่ยวกับพฤติกรรมและ การปฏิบัติงานของผู้ประเมิน ภายนอก (กรณีมีความโดดเด่น หรือมีประเด็นปัญหา)	สุ่มตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ พฤติกรรมและการปฏิบัติงาน ของผู้ประเมินภายนอก	สมศ.
ขั้นตอนที่ ๕	สมศ. สรุปผลในภาพรวมและ รายงานผลการปฏิบัติงาน ของผู้ประเมินภายนอก ต่อคณะทำงานติดตามผล การปฏิบัติงานของผู้ประเมิน ภายนอก	มีการรายงานความก้าวหน้า และสรุปผลการปฏิบัติงาน ของผู้ประเมินภายนอก เสนอต่อ คณะทำงานระบบ QC100 ทุก ๆ ๓ เดือน	สมศ.
	รายงานผลการปฏิบัติงานของ ผู้ประเมินภายนอก เพื่อใช้ประกอบการ พัฒนาผู้ประเมินภายนอก	ส่งผลวิเคราะห์การประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก ให้ส่วนงาน หรือภารกิจที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาผู้ประเมินภายนอก	สมศ.

“

ผลประเมินการปฏิบัติงานของผู้ประเมิน
ภายนอกทั้ง ๓ ส่วน จากระบบ AQA
จะนำมาวิเคราะห์และสรุปเป็นรายงานผล
ประเมินการปฏิบัติงานของผู้ประเมิน
ภายนอกทั้งภาพรวม และรายบุคคล
พร้อมทั้งจัดกลุ่มข้อความเห็นหรือ
ข้อเสนอแนะ และส่งต่อให้ภารกิจที่
เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้ประเมินภายนอก
เพื่อใช้ประกอบการพัฒนาผู้ประเมิน
ภายนอกให้เป็นผู้ประเมินภายนอกที่ปฏิบัติ
หน้าที่อย่างเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์
**ตลอดจนปฏิบัติตามจรรยาบรรณ
ที่สำนักงานกำหนด**

”

ภาคผนวก

“

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนสำคัญสำหรับการประกันคุณภาพภายนอก เนื่องจากผู้ประเมินภายนอกต้องตรวจสอบและค้นหาร่องรอยหลักฐาน เพื่อยืนยันการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามสภาพจริง

”

ภาคผนวก ก

รวมกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ หมวด ๑ การจัดตั้ง วัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่

- กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

- มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

- มาตรการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประเมินภายนอก ตามข้อบังคับคณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาว่าด้วยการรับรอง การต่ออายุ และการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประเมินภายนอก พ.ศ. ๒๕๖๔ หมวด ๒ การควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประเมินภายนอก

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงความเชื่อมโยงการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน
มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอก
สถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖ สมศ.

การประกันคุณภาพภายใน
โดยหน่วยงานต้นสังกัด
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรฐานที่ ๑
คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา
อาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

๑.๑ ด้านความรู้

๑.๒ ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้

๑.๓ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์

กรอบแนวทาง
การประกันคุณภาพภายนอก
สถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๖ สมศ.

มาตรฐานที่ ๑
คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา
อาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ ความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา
อาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ทักษะและการนำไปประยุกต์ใช้
ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๑.๓ คุณธรรม จริยธรรม และ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๑.๔ ผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษา
อาชีวศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน
โดยหน่วยงานต้นสังกัด
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรฐานที่ ๒
การจัดการอาชีวศึกษา

๒.๑ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา

๒.๒ ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

๒.๓ ด้านการบริหารจัดการ

๒.๔ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

กรอบแนวทาง
การประกันคุณภาพภายนอก
สถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๖ สมศ.

มาตรฐานที่ ๒
การจัดการอาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ หลักสูตรอาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๒ การจัดการเรียนการสอน
อาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๓ การบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๔ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

การประกันคุณภาพภายใน
โดยหน่วยงานต้นสังกัด
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรฐานที่ ๓
การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

๓.๑ ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคม
แห่งการเรียนรู้

๓.๒ ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์
งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

กรอบแนวทาง
การประกันคุณภาพภายนอก
สถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๖ สมศ.

มาตรฐานที่ ๓
การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ ความร่วมมือในการสร้างสังคม
แห่งการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์
งานสร้างสรรค์ และงานวิจัย

ภาคผนวก ค

คณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา
และคณะทำงานพัฒนากรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา
(ภายหลังสถานการณ์ COVID-19)

คณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

๑.	ประธานกรรมการการอุดมศึกษา (ศาสตราจารย์ ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์)	รักษาการประธานกรรมการ
๒.	ประธานกรรมการการอาชีวศึกษา (ดร.รอยล จิตรดอน)	กรรมการ
๓.	ประธานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์)	กรรมการ
๔.	รักษาการผู้อำนวยการ (ดร.นันทา หงวนตัด)	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา

๑.	ดร.วณิชย์ อ่วมศรี	รักษาการประธานกรรมการ
๒.	ศาสตราจารย์ ดร.กฤษมันต์ วัฒนานรงค์	กรรมการ
๓.	รองศาสตราจารย์ ดร.อัศรัตน์ พูลกระจ่าง	กรรมการ
๔.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมใจ เพียรประสิทธิ์	กรรมการ
๕.	ดร.กฤษนันท์ ภูสวาสดี	กรรมการ
๖.	นายคมสัน โพธิ์คง	กรรมการ
๗.	ดร.ชมพูนุช บัวบังศรี	กรรมการ
๘.	ดร.สมชาย รุ่งสุข	กรรมการ
๙.	รักษาการผู้อำนวยการ (ดร.นันทา หงวนตัด)	กรรมการ
๑๐.	ดร.ณัฐพล รัตนานันทกุล	เลขานุการ

**คณะทำงานพัฒนากรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา
(ภายหลังสถานการณ์ COVID-19)**

๑.	ดร.วณิชย์ อ่วมศรี	ประธานคณะทำงาน
๒.	รองศาสตราจารย์ ดร.อัศครัตน์ พูลกระจำง	คณะทำงาน
๓.	ดร.ชมพูนุช บัวบังศรี	คณะทำงาน
๔.	ดร.นิติ นาชิต	คณะทำงาน
๕.	ดร.ก้านทิพย์ ชาติวงค์	คณะทำงาน
๖.	รักษาการผู้อำนวยการ (ดร.นันทา หงวนตัด)	คณะทำงาน
๗.	รองผู้อำนวยการที่กำกับดูแลสำนักพัฒนาและส่งเสริม (ดร.วรวิช ภาสาวสุวัศ)	คณะทำงาน
๘.	หัวหน้าสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (ดร.สมยศ ชี้แจง)	คณะทำงาน
๙.	หัวหน้าสำนักประเมินและรับรอง (ดร.นภาพร ส่งแสง)	คณะทำงาน
๑๐.	หัวหน้าสำนักพัฒนาและส่งเสริม (นางสาวมาลัย ศรีศิริรุ่งโรจน์)	คณะทำงาน
๑๑.	หัวหน้าภารกิจประเมินและรับรองสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา (ดร.ณัฐพล ธิติยานันทกุล)	คณะทำงาน
๑๒.	หัวหน้าภารกิจพัฒนาระบบประเมิน (ดร.มณีนีรัตน์ จันทนา)	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๓.	นักวิชาการ ภารกิจพัฒนาระบบประเมิน (นายชัยมงคล พุกสุวรรณ)	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔.	นักวิชาการ ภารกิจพัฒนาระบบประเมิน (นางสาววนิดา อัจฉริยสุนทร)	ผู้ช่วยเลขานุการ

ภาคผนวก ง

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา ดร.นันทา หงวนตัด

คณะอำนวยการและคณะทำงานจัดทำคู่มือ

ดร.วรวิช ภาสวาสุวิศ

ดร.นภาพร ส่งแสง

นายเกียรติ ขารเจริญ

ดร.ณัฐพล ธิตินานันทกุล

ดร.มณีนรัตน์ จันทนา

นางอรนิศา เพชรผล

นางลดารัตน์ ศศิธร

นายธนัญชัย ไชยหงษ์

นายชัยภัทร ทองอยู่

ดร.อมรทิพย์ สันตวิริยะพันธุ์

นางสาววนิดา อัจฉริยะสุนทร

นางสาวกมลสิริ บุรณะศิริ

นางสาวมาลัย ศรีศิริรุ่งโรจน์

ดร.ภคภิญญา ธรรมโชโต

นางสาวภารดี เจียรนัยกูร

นางศิริสร เวียนศิริ

นางวีรนุช สุขสว่าง

นายธนภัทร สัมพันธ์รัตนชัย

นางสาวประกายดาว แก้วชัยเดธ

นางสาวพิมพ์พร ริวะโต

นางสาวปภาวี โดนสันเทียะ

นายชัยมงคล พุกสุวรรณ

นางสาวกชมน ชูเทพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรงรอง แสงเดือน

“

การให้ข้อมูลย้อนกลับในรายงาน
การประเมินฉบับสมบูรณ์ เป็นการ
สะท้อนระดับคุณภาพผลการประเมิน
ที่เน้นการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการ
ปรับปรุง พัฒนา เป็นโอกาสของ
สถานศึกษาในการนำไปใช้เพื่อการ
จัดทำแผนปรับปรุงพัฒนางาน

”

คู่มือ

กรอบแนวทางการประกัน
คุณภาพภายนอก
พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑
ฉบับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก
ด้านการ
อาชีวศึกษา

จัดทำต้นฉบับ

ภารกิจพัฒนาระบบประเมิน

หน้าปกและรูปเล่ม

ภารกิจส่งเสริมและพัฒนาสัมพันธ์

ออกแบบและเผยแพร่โดย

สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

เลขที่ ๑๒๘ ชั้น ๒๔ อาคารพญาไทพลาซ่า
ถ.พญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๐ ๒๒๑๑ ๓๙๕๕

info@onesqa.or.th

www.onesqa.or.th

@onesqa

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ

